

Łódź, dnia 13 marca 2026 r.

prof. dr hab. Łukasz Chmielewski
Akademia Sztuk Pięknych
im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi
Wydział Sztuk Projektowych
Instytut Projektowania Graficznego

Recenzja

osiągnięcia naukowego będącego podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki przez

dr Łukasza Palucha

„Fonografika. Projekty graficzne wydawnictw muzycznych”

sporządzona na podstawie uchwały nr 3 z dnia 23.02.2026 r. Rady Dyscypliny Artystycznej Akademii Sztuk Pięknych im E. Gepperta we Wrocławiu.

Recenzję sporządzono na podstawie dokumentacji cyfrowej przedstawionej przez Habilitanta, obejmującej w szczególności:

- Autoreferat
- Dokumentacja dorobku artystycznego
- Wykaz aktywności naukowej i artystycznej oraz współpracy z otoczeniem społecznym i gospodarczym
- Dokumentacja aktywności artystycznej, dorobku dydaktycznego, organizacyjnego i popularyzatorskiego

Informacje ogólne

Kandydat od 2012 roku do dzisiaj zatrudniony jest jako adiunkt na Wydziale Grafiki i Sztuki Mediów Akademii Sztuk Pięknych imienia Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu. W latach 2004–2011 pracował tamże jako asystent.

Stopień doktora sztuk plastycznych w dyscyplinie sztuki piękne uzyskał w 2011 r. w macierzystej Uczelni. Promotorem rozprawy pt. „Projektowanie z kulturą.

Poszukiwania graficzne inspirowane wydarzeniami w kulturze i sztuce współczesnej” był prof. Ryszard Jędroś.

Ocena działalności artystycznej

Dorobek artystyczny dr Łukasza Palucha po uzyskaniu stopnia doktora charakteryzuje się znaczną intensywnością oraz wysokim poziomem artystycznym, a także wyraźną rozpoznawalnością w obszarze projektowania graficznego związanego z kulturą muzyczną oraz działalnością instytucji kultury. Artysta konsekwentnie rozwija własny język wizualny w obszarze projektowania wydawnictw muzycznych, tworząc liczne realizacje dla polskich i zagranicznych artystów oraz wytwórni płytowych.

Wśród szczególnie interesujących projektów można wymienić m.in. opracowania graficzne albumów zespołu Skalpel („Highlight”, „Transit”, „Origins”), projekty dla Wacława Zimpla („Lines”, „Massive Oscillations”) czy wydawnictwa takich zespołów jak Alameda 5, The Band of Endless Noise czy Evorevo. W wielu przypadkach autor odpowiadał nie tylko za projekt graficzny, lecz również za koncepcję wizualną całości oraz dokumentację fotograficzną, co wskazuje na kompleksowy charakter jego praktyki twórczej.

Na uwagę zasługuje również obecność prac artysty w licznych prezentacjach i wystawach poświęconych projektowaniu graficznemu i okładkom muzycznym, m.in. w ramach konkursu 30/30 – Konkurs na najlepszą okładkę płytową czy wystaw *Cover awArts*, a także w takich instytucjach jak Rondo Sztuki w Katowicach czy Galeria Miejska Arsenał w Poznaniu.

Projekty dr Palucha były wielokrotnie nagradzane i wyróżniane – przykładem może być pierwsza nagroda w konkursie 30/30 za okładkę płyty Skalpel „Highlight” czy nagroda

główna *Polish Graphic Design Awards* za projekt albumu Fleshworld „The Essence Has Changed, but the Details Remain”.

Istotną część działalności twórczej stanowią również projekty identyfikacji wizualnych wydarzeń i wystaw dla instytucji kultury, m.in. dla Muzeum Architektury we Wrocławiu, Biblioteki Narodowej czy Ośrodka Kultury i Sztuki we Wrocławiu. Wśród nich warto wskazać projekty identyfikacji wystaw takich jak *Vue d'optique i maszyny optyczne*, *Shinchintaisha*. *Procesy nietrwałości* czy opracowanie graficzne wydarzenia otwarcia Pałacu Rzeczypospolitej.

Wyróżniają się także bardzo dobrze zaprojektowane wydawnictwa drukowane, jak chociażby „Wybór” Marcina Świetlickiego czy „41 utonięć” Agnieszki Wolny-Hamkało.

Całość dorobku artystycznego dr Łukasza Palucha ukazuje twórcę konsekwentnie rozwijającego własny obszar specjalizacji, a jednocześnie aktywnie współpracującego z instytucjami kultury i środowiskiem muzycznym. Jego projekty charakteryzują się wysoką kulturą typograficzną, klarownością rozwiązań wizualnych oraz umiejętnym łączeniem środków graficznych z kontekstem muzycznym i kulturowym.

Ocena dzieła habilitacyjnego i autoreferatu

Przedstawione przez dr Łukasza Palucha osiągnięcie habilitacyjne, obejmujące autorski cykl projektów graficznych związanych z wydawnictwami muzycznymi, należy ocenić jako wyjątkowo spójny, dojrzały i konsekwentnie rozwijany obszar praktyki projektowej.

Najbardziej charakterystyczną cechą tej twórczości jest nieczęsto spotykana w projektowaniu graficznym głęboka korespondencja pomiędzy warstwą wizualną a materią dźwiękową, którą można określić mianem swoistego „widzenia muzyki”. Zjawisko to przywołuje pojęcie synestezji – szczególnej zdolności łączenia różnych porządków percepcyjnych – i właśnie w tym sensie można interpretować projekty autora: jako wizualne odpowiedniki struktury muzycznej, jej rytmu, dynamiki i nastroju.

W projektach tych muzyka nie jest jedynie kontekstem dla grafiki, lecz staje się jej rzeczywistym punktem wyjścia. Kompozycja typograficzna, fotografia, ilustracja oraz rozwiązania kolorystyczne podporządkowane są charakterowi utworów muzycznych i ich estetyce. Dzięki temu powstają prace o dużej sile wyrazu, w których obraz i dźwięk tworzą jednorodny system znaczeń. Szczególnie przekonująca jest konsekwencja

stylistyczna tego dorobku – mimo różnorodności projektów widoczny jest wyraźny, autorski idiom wizualny.

Na bardzo wysoką ocenę zasługuje również kultura typograficzna projektów. Autor z dużą świadomością dobiera kroje pisma, budując nimi zarówno strukturę informacyjną, jak i nastrój wizualny kompozycji. Typografia funkcjonuje tu nie tylko jako element komunikacyjny, lecz także jako równoprawny środek ekspresji plastycznej. Podobnie przemyślany jest dobór fotografii i ilustracji – zawsze podporządkowany idei całości oraz charakterowi muzyki, której projekty towarzyszą.

Formalnie prace dr Palucha cechuje minimalizm oraz nowoczesność rozwiązań. Autor unika nadmiaru środków wizualnych, operując raczej redukcją, precyzyjną kompozycją i wyważonym użyciem formy. Powściągliwość formalna nie prowadzi jednak do estetycznej neutralności – przeciwnie, staje się narzędziem budowania wyrazistej, autorskiej ekspresji graficznej. W wielu projektach widoczna jest także wyraźna skłonność do poszukiwania nowych form wizualnych oraz eksperymentowania z relacją obrazu, typografii i przestrzeni kompozycyjnej.

Widoczna jest również autentyczna pasja i zaangażowanie autora w świat muzyki, a swoboda narracji w autoreferacie dowodzi świetnej orientacji w obszarze kultury muzycznej, dla której powstają omawiane projekty. Zwieńczeniem tej aktywności jest założone przez autora własne wydawnictwo płytowe, dla którego – rzecz jasna – sam stworzył identyfikację wizualną. Tak na marginesie, historia jaka się za samą nazwą *brandu* dowodzi dużej wrażliwości i otwartości na świat oraz gotowości do odnajdywania wartości tam, gdzie inni przechodzą obojętnie.

Całość przedstawionego osiągnięcia habilitacyjnego świadczy o wysokiej świadomości projektowej autora oraz o jego zdolności do tworzenia spójnych, konceptualnie przemyślanych systemów wizualnych. Jest to dorobek wyróżniający się zarówno dojrzałością artystyczną, jak i konsekwencją twórczą, a zarazem stanowiący znaczący wkład w rozwój współczesnego projektowania graficznego związanego z kulturą muzyczną.

Prace Habilitanta ukazują wysoki poziom świadomości projektowej oraz konsekwencję w budowaniu relacji pomiędzy formą wizualną a strukturą muzyczną dzieła. Dzięki temu

powstaje spójny i rozpoznawalny język wizualny, który można uznać za istotny głos w obszarze współczesnej grafiki projektowej w Polsce.

W mojej ocenie przedstawiony cykl prac **spełnia zatem wymóg osiągnięcia stanowiącego znaczący wkład w rozwój dyscypliny**, a jego poziom artystyczny i koncepcyjny potwierdza dojrzałość twórczą autora oraz jego wyraźną pozycję w środowisku projektantów grafiki.

Działalność dydaktyczna i organizacyjna

Działalność dydaktyczna dr Łukasza Palucha jest integralnie związana z jego praktyką projektową oraz aktywnością artystyczną. Jako pracownik Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu uczestniczy w kształceniu studentów w zakresie projektowania graficznego i komunikacji wizualnej, przekazując doświadczenie wynikające z wieloletniej praktyki projektowej oraz współpracy z instytucjami kultury i środowiskiem muzycznym. Jego aktywność dydaktyczna opiera się na łączeniu refleksji teoretycznej z praktyką projektową, co stanowi istotną wartość w edukacji przyszłych projektantów.

Ważnym aspektem działalności kandydata jest także zaangażowanie w projekty organizacyjne i współpracę z instytucjami kultury. Dr Paluch realizował liczne projekty graficzne dla muzeów, galerii i organizatorów wydarzeń artystycznych, m.in. dla Muzeum Architektury we Wrocławiu, Biblioteki Narodowej, Ośrodka Kultury i Sztuki we Wrocławiu czy Centralnego Muzeum Włókiennictwa w Łodzi. Projekty te obejmowały identyfikacje wizualne wystaw, opracowania katalogów, projektowanie publikacji oraz systemów komunikacji wizualnej wydarzeń.

Istotnym elementem działalności organizacyjnej jest również współpraca ze środowiskiem muzycznym i niezależnymi inicjatywami kulturalnymi, czego przykładem są projekty identyfikacji wizualnych festiwali muzycznych czy wydawnictw związanych z dokumentacją niezależnej sceny muzycznej. Dzięki temu działalność kandydata wykracza poza ramy pracy akademickiej, wpisując się w szerszy kontekst kultury współczesnej oraz współpracy uczelni artystycznej z otoczeniem instytucjonalnym.

Działalność dydaktyczna i organizacyjna dr Łukasza Palucha stanowi istotne uzupełnienie jego dorobku artystycznego i świadczy o aktywnym uczestnictwie w życiu środowiska artystycznego oraz edukacyjnego.

Konkluzja

Po zapoznaniu się z dorobkiem artystycznym Pana dra Łukasza Palucha, wnikliwej analizie dzieła habilitacyjnego zatytułowanego „Fonografika. Projekty graficzne wydawnictw muzycznych” i autoreferatu z pełnym przekonaniem stwierdzam, iż przedstawione do recenzji dzieło Pana dra Łukasza Palucha spełnia wymogi stawiane w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024r. poz. 1571 z późn. zm.) i wnioskuję do Rady Dyscypliny Artystycznej Akademii Sztuk Pięknych im E. Gepperta we Wrocławiu o nadanie dr Łukaszowi Paluchowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

Julian Chruscielenski